

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Tdo/40/2020
Identifikačné číslo spisu: 2115012097
Dátum vydania rozhodnutia: 08.11.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Patrik Príbelský
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:2115012097.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Patrika Príbelského, PhD. a sudcov JUDr. Martina Bargela a JUDr. Petra Paludu, na neverejnom zasadnutí konanom 4. novembra 2021 v Bratislave, v trestnej veci obvineného S. S., pre zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. d) Trestného zákona a iné, o dovolaní obvineného proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 5To/71/2017, z 5. októbra 2017, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného S. S. o d m i e t a .

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Trnava, sp. zn. 24T/28/2015, z 21. apríla 2017 bol obvinený S. S. v bode 1) uznaný za vinného zo zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. d) Trestného zákona, na skutkovom základe, že:

1) v presne nezistenom čase a na presne nezistenom mieste nezisteným spôsobom si zadovážil metamfetamín v dvoch zatavených plastových injekčných striekačkách obalených čiernou lepiacou páskou, na jednej z ktorých sa zároveň nachádzala touto páskou pripevnená papierová skladačka, pričom prvá striekačka obsahovala biely kryštalický materiál s celkovou hmotnosťou 1 488 mg obsahujúci účinnú látku metamfetamín v množstve 1 100 mg v hodnote 29,76 eur - 81,84 eur, druhá striekačka obsahovala biely kryštalický materiál s celkovou hmotnosťou 721 mg obsahujúci účinnú látku metamfetamín v množstve 543 mg v hodnote od 14,42 eur - 39,65 eur a papierová skladačka obsahovala biely kryštalický materiál s celkovou hmotnosťou 405 mg obsahujúci účinnú látku metamfetamín v množstve 299 mg v hodnote od 8,10 eur - 22,27 eur a túto prechovával u seba až do 17:55 hod. dňa 14. júna 2011, kedy injekčné striekačky s pripevnenou papierovou skladačkou po zastavení hliadkou Pohotovostnej motorizovanej jednotky Krajského riaditeľstva Policajného zboru Trnava vyhodil z okna dverí vodiča osobného motorového vozidla zn. F. K. P., rakúskeho ev. č.: E. na vozovku. Metamfetamín je v zmysle zákona č. 139/1998 Z. z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov zaradený do II. skupiny psychotropných látok.

Obvinenému bol podľa § 172 ods. 1 Trestného zákona, s použitím § 41 ods. 1, ods. 2, § 38 ods. 2, ods. 4, § 37 písm. m) Trestného zákona, uložený úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 6 rokov so zaradením na jeho výkon do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona.

Krajský súd v Trnave uznesením, sp. zn. 5To/71/2017, z 5. októbra 2017 podľa § 319 Trestného poriadku zamietol odvolanie obvineného S. S. podané proti rozsudku Okresného súdu Trnava, sp. zn. 24T/28/2015, z 21. apríla 2017.

Len pre úplnosť, obom označeným rozhodnutiam predchádzal rozsudok Okresného súdu Trnava, sp. zn. 24T/28/2015, zo 17. mája 2016, proti ktorému podal obvinený odvolanie „iba“ do výroku o vine v bode 1), výroku o treste ako aj konaniu, ktoré tomuto rozsudku predchádzalo. Na podklade tohto (prvého) odvolania rozhodoval uznesením Krajský súd v Trnave, sp. zn. 5To/94/2016, z 19. januára 2017, ktorý zrušil napadnutý rozsudok okresného súdu vo výroku o vine v bode 1), celý výrok o treste a spôsobe jeho výkonu, pričom vec vrátil súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol. Skutkom uvedeným v bode 2) sa obvinený dopustil prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b) Trestného zákona, s poukazom na § 138 písm. b) Trestného zákona.

Proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 5To/71/2017, z 5. októbra 2017 ako aj konaniu, ktoré tomuto rozhodnutiu predchádzalo, podal obvinený S. S. dovolanie v časti týkajúcej sa výroku o vine v bode 1) ako aj výroku o treste, a to z dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. c), písm. g), písm. h), § 374 ods. 3 Trestného poriadku.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku odôvodnil porušením jeho základných ľudských práv a slobôd v zmysle čl. 46 ods. 1, čl. 50 ods. 2, čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Namietol, že súdy sa nevysporiadali so všetkými skutočnosťami relevantnými pre objasnenie skutku, nakoľko sa vôbec nezaoberali dôkazmi svedčiacimi v jeho prospech. Uviedol, že súd prvého stupňa pri ustáľovaní jeho viny vychádzal z výpovedí svedkov - príslušníkov Policajného zboru, ktorí na základe informácie pochádzajúcej z operatívno-pátracej činnosti mali získať vedomosť o drogovej trestnej činnosti obvineného. Na základe tejto informácie nasledovalo sledovanie a zastavenie jeho osobného motorového vozidla. Po vykonaní prehliadky dopravného prostriedku došlo k zadržaniu obvineného. Súd prvého stupňa žiadnym spôsobom nevykonával dôkaz za účelom overenia si informácie pochádzajúcej z operatívno-pátracej činnosti a toto považoval bez ďalšieho za preukázané. Predmetná informácia pritom mala byť minimálne obsahom operačného denníka, ktorý mal byť vykonaný ako listinný dôkaz. Predmetom dokazovania mala byť aj dôveryhodnosť takto získanej informácie. Obvinený má za to, že súd prvého stupňa sa nevysporiadal so všetkými skutočnosťami relevantnými k jeho osobe ako aj k skutku, ktorý mu je kladený za vinu. Postup okresného ako aj odvolacieho súdu, keď žiadnym spôsobom neoverovali získanú informáciu z operatívno-pátracej činnosti, považuje za porušenie svojich práv spočívajúcich v objasňovaní okolností svedčiacich v jeho prospech za účelom spravodlivého rozhodnutia súdu. Obvinený v tejto súvislosti poukázal na § 272 ods. 3 Trestného poriadku, podľa ktorého súd odmietne vykonať dôkaz, ktorý sa týka okolnosti nepodstatnej pre rozhodnutie alebo okolnosti, ktorú možno zistiť inými, už skôr navrhnutými dôkazmi. V nadväznosti na to upriamil pozornosť na formuláciu ako aj zákonnú podmienku zakotvenú v tomto ustanovení. Namietol nevykonanie navrhnutých dôkazov zo strany súdov oboch stupňov, keďže tieto mali podstatný význam pre rozhodnutie súdu.

Ustálená judikatúra podľa obvineného zakotvuje, že každý odsudzujúci výrok musí plne korešpondovať a vychádzať zo zákonného procesu zisťovania, vykonania a následného vyhodnotenia skutočností rozhodujúcich pre meritum veci tak, aby skutkové závery súdneho rozhodnutia plne a nespochybniteľne odrážali skutočnosť preukázanú, resp. vyplývajúcu z vykonaného dokazovania. V danom prípade obvinený poukázal na postup Krajského súdu v Trnave, ktorý sa v odvolacom rozhodnutí v podstate obmedzil len na stotožnenie s dôvodmi uvedenými v prvostupňovom rozhodnutí bez toho, aby vyvrátil tvrdenia obvineného obsiahnuté v jeho odvolaní. Takéto rozhodnutie je podľa obvineného nezlučiteľné s požiadavkami vyplývajúcimi zo základného práva na súdnu ochranu ako aj práva na spravodlivé súdne

konanie. Obvinený poznamenal, že v zmysle zásady voľného hodnotenia dôkazov súd síce môže rozhodnúť, ktoré dôkazy vykoná a ktoré nie, ale na druhej strane musí o uplatnených návrhoch obvineného na vykonanie konkrétneho dôkazu rozhodnúť. Pokiaľ im nevyhovie, vo svojom rozhodnutí musí uviesť, z akých dôvodov navrhnuté dôkazy nevykoná. Pokiaľ však ani jeden zo súdov takto nepostupoval, čo je v danom prípade zrejmé, porušil každý z nich zákon a zároveň aj práva sťažovateľa garantované v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Argumentácia o neopodstatnenosti vykonania navrhovaných dôkazov, rozhodne, ako odôvodnenie v danom smere podľa obvineného neobstojí. Takýto postup súdu u obvineného vzbudzuje podozrenie z neobjektivity súdu pri hodnotení dôkazov, čím bola nielenže porušená zásada kontradiktórnosti trestného procesu, ale najmä čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, teda právo na spravodlivý proces.

Obvinený ďalej uviedol, že právo na obhajobu je súčasťou práva na spravodlivé súdne konanie, pričom súdne konanie, ktorého dôsledkom je uznanie viny obvineného, len resp. v prevažnej miere na základe dôkazov, ktorého pravdivosť nebola overená žiadnym iným dôkazom, je neprípustné.

K porušeniu práva na obhajobu došlo podľa obvineného aj tým, že súd prvého stupňa oprel svoje rozhodnutie o dôkazy, ktoré v prípravnom konaní boli získané nezákonným spôsobom.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku obvinený uviedol, že jeho vina bola založená aj na nezákonných dôkazoch, a to výsluchoch príslušníkov Policajného zboru S. K. a K. Q., v procesnom postavení svedkov, ktorí voči nemu vykonávali služobný zákrok.

Pri odhaľovaní inkriminovanej trestnej činnosti sa podľa obvineného malo postupovať podľa § 113 Trestného poriadku, a teda na základe príkazu prokurátora, čo sa nestalo. Dôkaz, ktorý bol týmto spôsobom získaný, je z tohto dôvodu nezákonný a nezákonné sú aj všetky ďalšie dôkazy získané v nadväznosti na takýto dôkaz.

Obvinený v tejto súvislosti poukázal na úradný záznam príslušníkov Policajného zboru S. K. a K. Q. zo 14. júna 2011, argumentujúc jeho nepreskúmateľnosťou, a teda že v tam uvedenom čase získali informáciu o drogovej trestnej činnosti obvineného, ktorú išli preveriť na označené miesto činu. V spise sa totiž nenachádza žiaden listinný dôkaz ako napríklad zápisnica o výsluchu oznamovateľa danej trestnej činnosti, ktorý by tieto tvrdenia potvrdzoval. Výsluch svedkov - príslušníkov Policajného zboru, ktorí v tejto veci vykonávali služobný zákrok, podľa obvineného nemá povahu právne relevantného procesného úkonu, a preto takýto dôkaz nemôže byť ani súčasťou spisu. Obvinený v tomto smere poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 1TdoV/16/2011, z 19. júna 2012, v zmysle ktorého postavenie orgánu činného v konkrétnej trestnej veci je nezlučiteľné s postavením svedka v nej, pretože o tom, akým spôsobom prebiehal úkon trestného konania a aký je jeho obsah, svedčí zápisnica o úkone, resp. iná listina o zákonných náležitostiach tohto úkonu, (...). Ak by vyslúchané osoby potvrdili nezákonnosť svojho postupu, došlo by z ich strany k naplneniu zákonných znakov skutkovej podstaty trestného činu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 Trestného zákona.

Obvinený ďalej namietol, že prehliadka osobného motorového vozidla značky F. je rovnako nezákonná. Príslušníci Policajného zboru mali totiž v tomto prípade postupovať podľa ustanovení Trestného poriadku, a teda so súhlasom prokurátora podľa § 101 ods. 1 Trestného poriadku, keďže cieľom tohto úkonu bolo zabezpečiť dôkaz pre účely trestného konania. Tento úkon mal byť navyše vykonaný vyšetrovateľom.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku obvinený uviedol, že súd prvého stupňa pri rozhodovaní o uložení druhu a výmery trestu postupoval nesprávne, keď aplikoval § 41 Trestného zákona a obvinenému uložil úhrnný trest odňatia slobody. Z obsahu odôvodnenia súdu prvého stupňa vyplýva, že obvinený bol dvakrát súdne trestaný, a to trestným rozkazom Okresného súdu Trnava, sp. zn. 30T/180/2017, z 28. júla 2008 a rozsudkom Okresného súdu Trnava, sp. zn. 3T/202/2005, z 27. januára 2016, v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 3To/25/2016, z 12. mája 2016, a to na súhrnný nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 6 rokov so zaradením do prvej nápravno-výchovnej skupiny, pričom v tomto konaní o vine obvineného bolo rozhodnuté už rozsudkom Okresného súdu Trnava, sp. zn. 3T/202/2005, z 20. mája 2009 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 3To/147/2010, z 18. septembra 2012.

Z uvedeného podľa obvineného vyplýva, že Okresný súd Trnava ako súd prvého stupňa v konaní vedenom pod sp. zn. 3T/202/2005, vyhlásil odsudzujúci rozsudok voči obvinenému za trestný čin lúpeže a vydierania spolupáchatelstvom, a to 27. januára 2016, ktorým rozhodol o jeho treste, pričom o

viny rozhodol už rozsudkom Okresného súdu Trnava, sp. zn. 3T/202/2005, z 20. mája 2009 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 3To/147/2010-59, z 18. septembra 2012. V prejednávanej trestnej veci pritom súd prvého stupňa odsúdil obvineného za trestný čin, ktorý sa podľa skutkovej vety odohral 14. júna 2011, teda ešte skôr ako bol súdom prvého stupňa vyhlásený odsudzujúci rozsudok za iný jeho trestný čin. Keďže pre rozhodnutie súdu o uložení súhrnného trestu je relevantné vyhlásenie odsudzujúceho rozhodnutia súdu prvého stupňa, teda nie rozhodnutia o uznaní viny, obvinený zastáva názor, že v danom prípade boli splnené podmienky na uloženie súhrnného trestu odňatia slobody tak, aby bol tento uložený v primeranej výške. Súd prvého stupňa teda postupoval nesprávne, keď pri ukladaní druhu a výmery trestu použil nesprávne zákonné ustanovenia. Okresný súd Trnava mal teda uložiť súhrnný trest odňatia slobody a súčasne zrušiť výrok o treste, ktorý mu bol uložený skorším odsudzujúcim rozsudkom Okresného súdu Trnava v konaní vedenom pod sp. zn. 3T/202/2005, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia, ktoré na tento výrok obsahovo nadväzujú.

K § 374 ods. 3 Trestného poriadku obvinený uviedol, že Krajský súd v Trnave sa v podstate obmedzil vo svojich rozhodnutiach o odvolaní len na stručné stotožnenie sa s dôvodmi uvedenými v prvostupňovom rozhodnutí a neuviedol žiadne konkrétne skutočnosti, ktoré by potvrdili alebo vyvrátili relevantné tvrdenia uvedené v odvolaní obhajoby. Takéto rozhodnutie je podľa neho nezlučiteľné s požiadavkami vyplývajúcimi zo základných práv na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie.

Obvinený navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky vyslovil porušenie zákona v neprospech obvineného, aby zrušil rozsudok okresného súdu, v spojení s uznesením krajského súdu, v časti výroku o vine v bode 1) a celom výroku o treste. Aby zrušil aj všetky ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutie obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad a Okresnému súdu Trnava prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu opätovne prejednal a rozhodol.

K dovolaniu obvineného sa vyjadril prokurátor Okresnej prokuratúry Trnava nasledovne:

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku uviedol, že tento je splnený, ak bolo právo na obhajobu porušené „zásadným spôsobom“. Pod tento dovolací dôvod však nie je možné podradiť vyhodnotenie vo veci vykonaných dôkazov, resp. vykonanie niektorých dôkazov, nakoľko ide o subjektívne hodnotenie obvineného týkajúce sa jeho predstáv „ako by dôkazy hodnotené mali byť“, ktoré nie je v žiadnom súvisi s uplatňovaním procesných práv obvineného. K tvrdeniu, že vo veci konajúce súdy sa nevysporiadali so všetkými skutočnosťami relevantnými pre objasnenie skutku a nevykonali navrhnuté dôkazy, uviedol, že je výsostným právom súdu rozhodnúť, ktoré skutočnosti má na podklade akých už vykonaných dôkazov za preukázané.

K tvrdeniu, že súd pri ustáľovaní viny vychádzal najmä z výpovedí príslušníkov Policajného zboru, pričom hodnovernosť informácie získanej operatívno-pátracou činnosťou nijako neverifikoval, poukázal na § 38a ods. 1 zákona č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore, podľa ktorého, operatívno-pátracia činnosť je systém spravidla utajených, spravodajských opatrení vykonávaných Policajným zborom na účely predchádzania, zamedzovania, odhaľovania a dokumentovania trestnej činnosti a zisťovania jej páchatel'ov, zabezpečovania ochrany určených osôb a strážených objektov, technicky chránených objektov, zabezpečovania a poskytovania ochrany a pomoci ohrozenému svedkovi a chránenému svedkovi, ochrany štátnej hranice a vypátrania osôb a vecí. V danom smere je podľa prokurátora potrebné klásť dôraz najmä na slovo „utajených“, ktoré v relevantnom kontexte charakterizuje element spôsobu výkonu samotnej operatívno-pátracej činnosti, ktorej legitímne ciele sú stanovené smerom na predchádzanie, zamedzovanie, odhaľovanie, dokumentovanie trestnej činnosti a zisťovanie jej páchatel'ov. Je preto absolútne neprípustné, aby záujem obvineného v jednej trestnej veci, ktorý trvá na verifikovaní „zdroja“ informácie pochádzajúcej z operatívno-pátracej činnosti, prevyšoval záujem spoločnosti na odhaľovaní budúcej trestnej činnosti, t. j. aby individuálny záujem prevyšoval nad celospoločenským záujmom ochrany práv a slobôd, ako sú vymedzené v jednotlivých hlavách osobitnej časti Trestného zákona, nakoľko v dôsledku takéhoto postupu by časom došlo k situácii, že by nebolo žiadnych osôb, ktoré by boli ochotné konať v prospech Policajného zboru, teda podieľať sa na odhaľovaní trestnej činnosti a jej páchatel'ov, nakoľko by ich totožnosť bola odhalená zakaždým, keď oznámia akúkoľvek trestnú činnosť.

K výhrade založenej na porušení zásady kontradiktórnosti uviedol, že táto zásada v sebe zahŕňa predovšetkým, so zreteľom na stranu obvineného, právo vyjadriť sa ku skutočnostiam, ktoré sa mu kladú za vinu, dôkazom o nich, ako aj predkladať dôkazy, ktoré tvrdenia obžaloby spochybňujú, pričom

však v sebe nezahŕňa „procesný nárok“ obvineného, aby ním všetky predložené návrhy na vykonanie dokazovania boli súdom prijaté. V danom kontexte možno dať do pozornosti zásadu kontradiktórnosti tak, ako je definovaná v ustálenej judikatúre Európskeho súdu pre ľudské práva, najmä so zreteľom na rozsudok z 18. marca 1997 vo veci Mantovaneli vs. Francúzsko.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku, a teda k tvrdeniu ohľadom absencie príkazu na sledovanie osôb a vecí podľa § 113 ods. 2 Trestného poriadku uviedol, že tento nebol potrebný, ale skôr nadbytočný v zmysle zásady primeranosti uvedenej v § 2 ods. 2 Trestného poriadku. Na základe výpovedí príslušníkov Policajného zboru bola preukázaná skutočnosť, že títo získali operatívnu informáciu ohľadom protiprávneho konania 14. júna 2011 o 17.40 hod., pričom k zastaveniu predmetného osobného motorového vozidla došlo v najkratšom možnom čase, a to o 17.55 hod. toho istého dňa. Časový interval sledovania osôb a vecí od získania informácie až po zastavenie osobného motorového vozidla bol menej ako 15 minút, čo sa a contrario vymyká z legitímneho cieľa sledovania osôb a vecí podľa § 113 ods. 1 Trestného poriadku, nakoľko v danom prípade sa predpokladá činnosť rozsiahlejšieho charakteru, ako je len nasledovanie podozrivého, resp. vozidla a jeho zastavenie. Spravidla ide o utajovanú činnosť, nezriedka využitím informačno-technických prostriedkov, avšak predovšetkým je potrebné poukázať na časové obmedzenie daného príkazu ukotvené v § 113 ods. 5 Trestného poriadku. Účelom tohto ustanovenia je počas určitého časového obdobia zbierať dôkazy o prebiehajúcej trestnej činnosti, preto podľa prokurátora nie každé „sledovanie“ možno automaticky subsumovať pod § 113 ods. 1 Trestného poriadku. S poukazom na vyššie uvedené je nevyhnutné dospieť k záveru, že príslušníci Policajného zboru nielenže boli legitímne oprávnení postupovať podľa § 8 ods. 1 v spojení s § 38a ods. 1 a § 39 ods. 1 zákona č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore, avšak vzhľadom na naplnenie zákonnej dikcie ustanovenia § 9 ods. 1 zákona č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore boli povinní predmetný služobný zákrok vykonať, pričom ich konanie žiadnym spôsobom nevybočilo z medzi vyššie uvedených zákonných ustanovení.

K námietke týkajúcej absencie príkazu podľa § 101 ods. 1 Trestného poriadku na prehliadku iných priestorov a pozemkov a s tým súvisiaci postup príslušníkov Policajného zboru podľa § 23 ods. 2 písm. b) zákona č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore prokurátor uviedol, že ide o zmätočné, až fabulatívne tvrdenie obvineného, nakoľko po preskúmaní spisového materiálu je nepochybné, že prehliadka motorového vozidla zn. F. bola 14. júna 2011 vykonaná podľa ustanovení Trestného poriadku, čo deklaruje zápisnica zo 14. júna 2011, sp. zn. CVS: ORP-1538/02-TT-2011. Prokurátor v tejto súvislosti poznamenal, že príkaz podľa § 101 ods. 1 Trestného poriadku, s poukazom na § 101 ods. 3 Trestného poriadku, nebol potrebný, nakoľko obvinený bol pristihnutý pri trestnom čine. Trestné stíhanie bolo navyše začaté 14. júna 2011 obhliadkou miesta činu, pričom až po nej nasledovala prehliadka iných priestorov a pozemkov, na základe čoho je zrejmé, že po vykonaní neopakovateľného a neodkladného úkonu v intenciách § 154 ods. 1 Trestného poriadku, ktorým sa začalo trestné stíhanie, už museli byť všetky nadväzujúce úkony orgánov činných v trestnom konaní realizované v súlade s Trestným poriadkom.

K tvrdeniu ohľadom nepoužiteľnosti výpovede príslušníka Policajného zboru je podľa prokurátora potrebné dať do pozornosti § 127 ods. 1 Trestného poriadku s dôrazom na slovné spojenie každý je povinný dostaviť sa ... a vypovedať ako svedok... Príslušník Policajného zboru podľa prokurátora môže v Trestnom konaní vypovedať ako svedok k obsahu úradného záznamu (t. j. napríklad k tomu ako vykonávali služobný zákrok, ako zaisťovali podozrivé osoby, z čoho vyvodili, že ide o podozrivé osoby a pod.), avšak nie k tomu, čo mu tá ktorá osoba povedala pri vykonávaní služobného zákroku k skutku, ktorý vykazuje znaky skutkovej podstaty konkrétneho trestného činu. Je teda nutné odlišiť výpoveď policajtov ako svedkov k tomu, čo sami videli a vnímali od toho, čo im povedala na mieste podozrivá či iná osoba.

Teória „ovocia z otráveného stromu“, na ktorú obvinený vo svojom dovolaní poukazuje, má podľa prokurátora význam v anglo-saskom právnom systéme, v ktorom samotnom existujú výnimky z tejto teórie, pričom daný spôsob hodnotenia dôkazov nebol doposiaľ absolútne prevzatý do kontinentálneho systému.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku prokurátor uviedol, že je nevyhnutné upriamiť pozornosť na doslovné znenie tohto ustanovenia v spojení s § 32 a § 172 ods. 1 Trestného zákona. Ustanovenie § 32 Trestného zákona taxatívnym spôsobom ustanovuje druhy trestov, ktoré možno uložiť v prípade, ak subjekt skutkovej podstaty poruší práva a právom chránené záujmy,

ktoré sú uvedené v jednotlivých hlavách osobitnej časti Trestného zákona, pričom Trestný zákon v kontexte s § 34 ods. 2 Trestného zákona vo svojej osobitnej časti ustanovuje len sadzby trestu odňatia slobody, ktoré sú následne determinované pri jednotlivých skutkových podstatách, v danom prípade v § 172 ods. 1 Trestného zákona. Po preskúmaní rozsudku Okresného súdu Trnava, sp. zn. 24T/28/2015, z 21. apríla 2017, právoplatného 5. októbra 2017, možno podľa prokurátora vysloviť záver, že po úprave dolnej hranice trestu odňatia slobody [§ 38 ods. 2, ods. 4, § 37 písm. m) Trestného zákona] je trest odňatia slobody vo výmere 6 rokov v rámci trestnej sadzby, pričom ide o taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávany trestný čin pripúšťa. Daný dovolací dôvod by z pohľadu vyjadrujúceho sa prokurátora mohol byť subsumovaný pod § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, avšak vzhľadom na odôvodnenie vyššie uvedeného rozsudku, nebol naplnený ani tento dovolací dôvod.

K § 374 ods. 3 Trestného poriadku prokurátor uviedol, že toto ustanovenie slúži na nápravu konania, t. j. procesného postupu, ktorý žiadnym spôsobom nesúvisí s presvedčivosťou, resp. arbitrárnosťou rozhodnutia súdu prvého či druhého stupňa. Po preskúmaní napadnutého uznesenia krajského súdu, prokurátor zastáva názor, že predmetné vyššie uvedené uznesenia Krajského súdu v Trnave sú jasné, zrozumiteľné a výstižné, preto sa daná námietka zo strany dovolateľa javí ako irelevantná.

Prokurátor navrhol dovolanie obvineného odmietnuť podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku.

+ + +

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) zistil, že dovolanie je prípustné [§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h) Trestného poriadku], bolo podané oprávnenou osobou [§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku], v zákonom stanovenej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku), na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku), obsahuje odôvodnenie (§ 374 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku) a dospel k záveru, že nie je možné o dovolaní rozhodnúť v súlade s návrhom obvineného, pretože je zrejmé, že neboli splnené dôvody dovolania podľa § 371 Trestného poriadku.

Dovolanie z hľadiska systematiky Trestného poriadku radíme k mimoriadnym opravným prostriedkom, čo znamená, že jeho uplatnením sa zasahuje do právoplatného rozhodnutia. Následkom dovolania môže byť narušenie stability konečného a vykonateľného súdneho rozhodnutia, a preto pri jeho uplatnení musí výrazne akcentovať záujem na zákonnosti a spravodlivosti rozhodnutia alebo aj konania, ktoré takémuto rozhodnutiu predchádzalo, nad záujmom na stabilite a nezmeniteľnosti právoplatného rozhodnutia. To vyžaduje existenciu zásadných, resp. podstatných chýb, pre ktoré nemôže napadnuté rozhodnutie obstáť a kedy nemožno na právoplatnosti viac trvať. Dovolanie si preto nemožno zamieňať s odvolaním, a teda s ďalšou riadnou opravnou inštanciou.

Skôr, než Najvyšší súd Slovenskej republiky sústreďí svoju pozornosť na analýzu uplatnených dovolacích dôvodov, považuje za potrebné podotknúť, že jeho viazanosť dôvodmi podaného dovolania v zmysle § 385 ods. 1 Trestného poriadku, sa netýka formálno-právneho uplatnenia niektorého (či viacerých) z dovolacích dôvodov vymedzených v § 371 ods. 1, ods. 3 Trestného poriadku, ale vecných chýb, ktoré dovolateľ vo svojom podaní namietol v zmysle § 374 ods. 1 Trestného poriadku. Zodpovednosť za kvalitu podaného dovolania tak v súlade s uvedeným znáša výlučne dovolateľ, keďže iba ten svojím podaním určuje mantinely prieskumnej povinnosti dovolacieho súdu. Najvyšší súd Slovenskej republiky teda nebude na seba preberať vlastnú aktivitu dovolateľa a iniciatívne zisťovať chyby v napadnutom rozhodnutí či v jemu predchádzajúcom konaní, ktoré by zodpovedali niektorému z prípustných dovolacích dôvodov. Ak však najvyšší súd zistí, že vymedzenie chýb napadnutého rozhodnutia a konania zodpovedá inému dovolaciemu dôvodu než tomu, ktorý označil obvinený, podradí toto vymedzenie pod zodpovedajúci dovolací dôvod, čo danom prípade aj parciálne urobil (k tomu vid' R 120/2012) a v ďalšom texte bude na tento postup poukázané.

K jednotlivým dovolacím námietkam obvineného potom najvyšší súd chronologicky uvádza nasledovné:

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku (za splnenia ďalších podmienok) môže založiť okolnosť spočívajúca v tom, že zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu.

Z naostatok citovaného vyplýva, že k naplneniu tohto dovolacieho dôvodu nemôže dôjsť pri akomkoľvek porušení práva obvineného na obhajobu, ale toto porušenie musí dosahovať určitú zásadnú intenzitu, čím sa má na mysli najmä porušenie práva na povinnú obhajobu v zmysle § 37 Trestného poriadku. V súlade s judikatúrou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pritom za porušenie práva na obhajobu v zmysle § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku nemožno považovať obsah a rozsah vlastnej úvahy orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu o voľbe použitých dôkazných prostriedkov pri plnení povinnosti podľa § 2 ods. 10, ods. 11 Trestného poriadku ako aj vlastné hodnotenie dôkazov podľa § 2 ods. 12 Trestného poriadku (viď: ZSP 21/2010, R 7/2011, ZSP 16/2013, R 14/2015). Trestný poriadok totiž neupravuje otázku minimálneho množstva a kvality dôkazov potrebných na preukázanie určitej skutočnosti. V tomto smere platí výlučne zásada voľného hodnotenia dôkazov vyjadrená v ustanovení § 2 ods. 12 Trestného poriadku, v zmysle ktorej orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán. Vykonanie a hodnotenie dôkazov odlišne od predstáv obvineného, teda nie je porušením jeho práva na obhajobu a v zmysle toho ani adekvátnym dovolacím dôvodom.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na tieto teoretické východiská poukazuje práve z toho dôvodu, že obvinený S. S. uplatnený dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku napĺňa v princípe svojim nesúhlasom s tým, ako nižšie konajúce súdy hodnotili dôkaznú situáciu v jeho prípade, keď konkrétne uvádza, že sa vôbec nezaoberali dôkazmi svedčiacimi v jeho prospech, resp. keď namieta, že nevykonali žiaden dôkaz za účelom overenia informácie pochádzajúcej z operatívno-pátracej činnosti. Obvinený v tejto súvislosti okrajovo argumentuje porušením zásady kontradiktórnosti, a preto Najvyšší súd Slovenskej republiky vo vzťahu k tomu osobitne uvádza, že táto zásada v sebe nezahŕňa procesný nárok obvineného, aby ním všetky predložené návrhy na vykonanie dokazovania boli aj súdom prijaté. Zároveň je potrebné uviesť, že obvinenému bolo umožnené vypočuť v konaní všetkých svedkov, vyjadriť sa k ich výpovediam, ako i vyjadriť sa k procesným úkonom, na ktorých bolo rozhodnutie o vine a treste založené. Súdy sa tiež riadne vysporiadali s návrhmi na vykonanie dôkazov a svoje rozhodnutie v tomto smere odôvodnili. Krajský súd sa tiež riadne už vo svojom prvom (zrušujúcom) uznesení v odvolacom konaní zo dňa 19. januára 2017 dostatočne vysporiadal s námietkami obvineného ohľadne nezákonnosti určitých dôkazov a je z hľadiska zachovania práva na obhajobu ústavne udržateľné, že v druhom uznesení (po novom rozhodnutí súdu prvého stupňa) zo dňa 5. októbra 2017 na svoje predchádzajúce právne úvahy odkázal. To napokon vyplýva i rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky, podľa ktorej také odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, v ktorom odkazuje na predchádzajúce rozhodnutia v tej istej veci, možno považovať síce za krajnú, no ešte stále ústavnoprávne akceptovateľnú alternatívu odôvodnenia (uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. I. ÚS 177/2021). Takýto postup je dostačujúci vo svojom súhrne na to, aby obvinený mohol objektívne zistiť dôvody, prečo odvolací súd v tomto smere jeho odvolacím námietkam (opakovane) nevyhovel a nezakladá preto porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom.

Pokiaľ obvinený zároveň na viacerých miestach svojho dovolania spochybňuje dôveryhodnosť a pravdivosť dôkazov, tak vo vzťahu k tomu Najvyšší súd Slovenskej republiky uvádza, že odhliadnuc od okolností, že z hľadiska systematiky ide o námietku, ktorá sa v tomto smere najbližšie primkyna k dovolaciemu dôvodu uvedenému v § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku, ktorým možno úspešne namietať len aspekt nezákonnosti dôkazu, tak i táto (z už uvedeného dôvodu) prekračuje obsahový rámec jednotlivých dovolacích dôvodov vymedzených v prvom odseku § 371 Trestného poriadku, keďže jej podstata je zo strany obvineného v skutočnosti zameraná na revíziu ustálených skutkových zistení. V zmysle vety za bodkočiarkou ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku pritom správnosť a úplnosť zisteného skutku dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Námietky, ktorými obvinený S. S. spochybňuje skutkové zistenia súdov sa prelínajú s jeho výhradou k odôvodneniu napádaného uznesenia Krajského súdu v Trnave (keď uvádza, že v spojení s vyššie uvedenými námietkami v ňom vzbudzujú dôvodné podozrenie z neobjektivity súdu pri hodnotení dôkazov), a preto Najvyšší súd Slovenskej republiky na adresu tejto námietky plne odkazuje na svoje už uvedené závery. Podľa ustanovenia § 371 ods. 7 Trestného poriadku navyše dovolanie len proti

odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na adresu uvedeného dovolacieho dôvodu judikoval (R 24/2020), že ho možno úspešne uplatňovať len v takých, keď zistené porušenie zákona svojou povahou a závažnosťou zodpovedá porušeniu práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Nesprávny procesný postup pri získavaní alebo vykonávaní dôkazov tak môže viesť k naplneniu tohto dovolacieho dôvodu iba vtedy, ak mal negatívny materiálny dopad na práva obvineného, teda vtedy, ak odsúdenie obvineného bolo založené výlučne alebo v rozhodujúcej miere na dôkaze, ktorého získanie alebo vykonanie sa spochybňuje. Ani prostredníctvom tohto dovolacieho dôvodu sa však nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení v podobe namietania rozsahu vykonaného dokazovania či spôsobu, akým súdy hodnotili jednotlivé dôkazy a dôkaznú situáciu ako celok.

Naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku obvinený S. S. napíňa primárne námietkou, že pri sledovaní jeho osoby bolo potrebné postupovať v súlade s § 113 Trestného poriadku, a teda na základe príkazu prokurátora a nebolo možné vykonávať úkony podľa zákona o Policajnom zbore.

Najvyšší súd Slovenskej republiky v krátkosti podotýka, že tejto námietke venovali náležitú pozornosť vo svojich rozhodnutiach už oba nižšie konajúce súdy.

Už Okresný súd Trnava v tomto kontexte poukázal na judikát (R 47/2013-I.), podľa ktorého pri relevantných poznatkoch o podozrení zo spáchania alebo aktuálneho páchania trestného činu, ktorými polícia disponuje v dostatočnom časovom predstihu, vzniká povinnosť postupu orgánov činných v trestnom konaní podľa Trestného poriadku. V takom prípade možno dôkaz pre trestné konanie získať len trestnoprocesným postupom. Ak však poznatky o trestnej činnosti nie sú polícii dostatočne vopred známe, môže byť výsledok zákonného postupu pri služobnom zákroku (§ 9 ods. 3 zákona o Policajnom zbore) dôkazom v trestnom konaní.

Zo spisu ako aj z napadnutých rozhodnutí vyplýva, že zasahujúci príslušníci Policajného zboru získali informáciu o možnom obchodovaní s omamnými látkami dňa 14. júna 2011 o 17.40 hod., pričom k zastaveniu osobného motorového vozidla, v ktorom sedel obvinený S. S., došlo v najkratšom možnom čase o 17.55 hod. toho istého dňa (t. j. približne do 15 minút).

Z podstaty uvedeného teda vyplýva, že v tomto prípade nebol dôvod na postup podľa § 113 Trestného poriadku, ktorý je zameraný na získanie informácií o pohybe a činnosti osôb alebo o pohybe vecí, a to utajovaným spôsobom. V tomto prípade, ako to vo svojom rozhodnutí obsiahlo uviedol najmä Okresný súd Trnava, bol služobný zákrok vyvolaný náhle vzniknutým podozrením zo spáchania trestnej činnosti.

Pokiaľ obvinený aj na tomto mieste uvádza, že sa nemôže stotožniť s názorom súdov, že príslušníci Policajného zboru odhalili drogovú trestnú činnosť obvineného nie na základe jeho sledovania, ale v rámci preverovania informácie o tejto činnosti, nakoľko to nemá žiadnu oporu vo vykonanom dokazovaní - popierajúc pravdivosť tvrdení zasahujúcich príslušníkov Policajného zboru S. K. a K. Q., dostáva sa do roviny spochybňovania skutkových zistení, čo Najvyšší súd Slovenskej republiky nie je oprávnený preskúmať na základe dovolania obvineného, ako už bolo vysvetlené v skoršej časti tohto rozhodnutia.

Za neopodstatnenú vyhodnotil Najvyšší súd Slovenskej republiky výhradu, podľa ktorej prehliadka osobného motorového vozidla zo 14. júna 2011 mala byť vykonaná v súlade s relevantnými ustanoveniami Trestného poriadku a nie podľa zákona č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore; ako totiž vyplýva zo súvisiaceho spisového materiálu, a to konkrétne zo zápisnice, ČVS: ORP-1538/O2-TT-2011, zo 14. júna 2011 (č. l. 86), predmetný úkon bol vykonaný podľa Trestného poriadku. Príkaz či súhlas

so zásahom do súkromia obvineného podľa § 101 ods. 1 Trestného poriadku v tomto prípade nebol potrebný, nakoľko obvinený S. S. bol v zmysle tretieho odseku naposledy uvedeného ustanovenia pristihnutý pri trestnom čine.

Zákonnosť tohto úkonu podľa názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky nespochybňuje ten fakt, že ho vykonal poverený príslušník Policajného zboru a nie vyšetrovateľ. Trestné stíhanie v tejto veci bolo začaté vykonaním neodkladného a neopakovateľného úkonu - obhliadkou miesta činu, a to pre prečin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 171 ods. 1 Trestného zákona. V rovnaký deň (14. júna 2011) bola vykonaná aj vyššie označená prehliadka osobného motorového vozidla. Pritom až po vykonaní znaleckého skúmania bolo nepochybne zrejmé, že v prípade zaisteného kryštalického materiálu ide o metamfetamín, a to navyše v rozsahu, ktorý odôvodnil zmenu právnej kvalifikácie skutku na zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. d) Trestného zákona, čím v zmysle § 200 ods. 1, ods. 4 Trestného poriadku vznikla potreba obligatórneho vyšetrovania a zároveň bola založená vecná príslušnosť policajta podľa § 10 ods. 7 (v tom čase ods. 8) písm. a) Trestného poriadku, t. j. vyšetrovateľa Policajného zboru.

V žiadnom prípade sa nemožno stotožniť ani s tým tvrdením obvineného S. S., že by príslušníci Policajného zboru vykonávajúci služobný zákrok voči jeho osobe len z tohto dôvodu nemohli v predmetnom konaní vypovedať v procesnom postavení svedkov. Dotknutí príslušníci Policajného zboru totiž rovnako podliehajú všeobecnej svedeckej povinnosti v zmysle § 127 ods. 1 Trestného poriadku; judikatúra v tomto smere zastáva stabilný názor (primerane R 26/1989), že príslušník Policajného zboru môže v trestnom konaní vypovedať ako svedok k skutočnostiam, ktoré vnímal vlastnými zmyslami s výnimkou toho, čo sa dozvedel od podozrivej osoby, resp. neskôr od obvineného či iných osôb.

Sumárne potom možno k uvedenej problematike uviesť, že nie je prípustné napríklad vypočúvať policajta, ktorý spísal záznam o vysvetlení v zmysle § 203 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku k obsahu záznamu o vysvetlení (čo dotazovaná osoba uviedla), pretože by sa tak obchádzala samotná podstata tohto ustanovenia. Záznam o vysvetlení slúži na to, aby sa osoba, ktorá podala vysvetlenie v ďalšom konaní prípadne vypočula ako svedok. Povahu záznamu o vysvetlení podľa § 203 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku však nemá úradný záznam policajta o priebehu služobného zákroku (napr. § 29 ods. 6 zák. č. 171/1993 Z. z.), ktorý dokumentuje okolnosti a priebeh služobného zákroku. Tak isto nie je prípustné vypočúvať vyšetrovateľa k tomu, čo osoba v postavení svedka vypovedala, pretože by tak došlo k neprípustnému obchádzaniu zmyslu svedeckej výpovede, kedy by vyšetrovateľ svojou výpoveďou v podstate suploval výpoveď svedka. Vyšetrovateľa však možno vypočúť k okolnostiam a priebehu výsluchu napr. či vyvíjal na obvineného nátlak, či riadne poučil obvineného a podobne (najmä v prípadoch, keď obvinený namieta spôsob vykonania výsluchu), resp. k priebehu služobného úkonu. Ako však už bolo uvedené, zároveň platí, že aj na zakročujúceho policajta ako na každého iného svedka, sa vzťahuje všeobecná povinnosť svedčiť podľa § 127 ods. 1 Trestného poriadku, podľa ktorého „Každý je povinný dostaviť sa na predvolanie orgánov činných v trestnom konaní a súdu a vypovedať ako svedok o tom, čo mu je známe o trestnom čine a o páchatelovi alebo o okolnostiach dôležitých pre trestné konanie“. Preto je policajt nielen oprávnený, ale aj povinný (ak je to potrebné) vypovedať o priebehu služobného zákroku - o tom ako služobný zákrok prebiehal, čo sa pri služobnom zákroku stalo a ako situáciu vnímal svojimi zmyslami - najmä zrakom i sluchom, ale prípadne aj čuchom či hmatom (k tomu napr. uznesenie Najvyššieho súdu SRsp. zn. 3Tdo/69/2018).

Námietka týkajúca sa tzv. teórie plodov z otráveného stromu sa s ohľadom na skôr uvedené závery stala bezpredmetnou, a preto jej Najvyšší súd Slovenskej republiky vo svojom rozhodnutí ani nevenoval osobitnú pozornosť.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku je naplnený vtedy, ak bol uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby, alebo ak bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávany trestný čin nepripúšťa.

Uvedený dovolací dôvod môže byť naplnený alternatívne v situácii, keď

- bol súdom uložený trest mimo trestnej sadzby ustanovenej v Trestnom zákone alebo
- bol súdom uložený taký druh trestu, ktorý Trestný zákon nepripúšťa.

Uložením trestu mimo zákonnej trestnej sadzby sa pritom rozumie uloženie trestu odňatia slobody obvinenému vybočujúceho z trestnej sadzby ustanovenej Trestným zákonom za trestný čin, zo spáchania ktorého bol uznaný vinným, resp. aj prekročenie maximálne povolenej výmery trestu (trestu domáceho väzenia, trestu povinnej práce, peňažného trestu, zákazu činnosti, zákazu pobytu a vyhostenia a pod.).

Dovolanie možno podať aj vtedy, ak súd uložil obvinenému taký druh trestu, ktorý Trestný zákon za prejednávany trestný čin nepripúšťa

Naplnenie tohto dovolacieho dôvodu môže nastať aj pri súčasnom uložení viacerých druhov trestov popri sebe v prípadoch, v ktorých to Trestný zákon vylučuje (§ 34 ods. 7 Trestného zákona).

Výhrada, ktorou sa obvinený S. S. v podstate domáha súhrnného trestu, je nielenže nesprávne formálno-právne podradená [pochybeniu pri ukladaní súhrnného trestu totiž zodpovedá dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku; k tomu bližšie viď S 5/2011], ale zároveň je i vecne nesprávna.

Preto námietku obvineného vo vzťahu k neuloženiu súhrnného trestu podradil najvyšší súd pod dovolací dôvod podľa § 371 ods.1 písm. i) Trestného poriadku a v týchto intenciách i skúmal jej dôvodnosť.

Podľa § 42 ods. 1 Trestného zákona súd, ak súd odsudzuje páchatel'a za trestný čin, ktorý spáchal skôr, ako bol súdom prvého stupňa vyhlásený odsudzujúci rozsudok za iný jeho trestný čin, uloží mu súhrnný trest podľa zásad na uloženie úhrnného trestu.

Podľa § 42 ods.1 Trestného zákona prichádza do úvahy uloženie súhrnného trestu len v prípade viacčinného súbehu, a to len vtedy, ak bol páchatel' za časť zbiehajúcej sa trestnej činnosti odsúdený, ak je možné k takémuto odsúdeniu prihliadať.

Ak obvinený spáchal ďalší trestný čin po právoplatnosti prvého odsudzujúceho rozsudku súdu prvého stupňa, hoci bol aj tento rozsudok v neskoršom konaní zrušený a v tej istej veci bol vyhlásený nový rozsudok, ktorému spáchanie ďalšieho trestného činu teda predchádzalo, nejde o súbeh trestných činov, ale o recidívu a uloženie súhrnného trestu je v tomto prípade vylúčené (pozri napr. R 41/1968, R34/1965, R 52/1971).

Rozsudok Okresného súdu Trnava vo veci vedenej pod sp. zn. 3T/202/2005, bol prvýkrát vyhlásený 20. mája 2009.

Trestnej činnosti, za ktorú bol aktuálne dovolaním napadnutým rozhodnutím vo veci vedenej na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 24T/28/2015, a na krajskom súde v Trnave pod sp. zn. 5To/71/2017, sa obvinený S. S. dopustil až po uvedenom dátume, a to konkrétne od presne nezisteného času do 17.55 hod. dňa 14. júna 2011. Súbeh trestnej činnosti, ktorý by zakladal dôvod na uloženie súhrnného trestu neprichádza do úvahy vzhľadom na prvé vyhlásenie skôr označeného rozsudku Okresného súdu Trnava, sp. zn. 3T/202/2005, dňa 20. mája 2009.

Na uvedenom nič nemení tá okolnosť, že rozsudok Okresného súdu Trnava, sp. zn. 3T/202/2005, z 20. mája 2009 nadobudol právoplatnosť až v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 3To/147/2010, z 18. septembra 2012 (nakoľko pôvodný rozsudok odvolacieho senátu Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 4To/72/2009, zo 16. februára 2010 bol zrušený rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 2Tdo/33/2010, z 28. septembra 2010), že vo veci bola v časti výroku o

treste povolená obnova konania a obvinenému S. S. bol v tejto súvislosti ukladaný nový trest rozsudkom Okresného súdu Trnava, sp. zn. 3T/202/2005, z 27. januára 2016 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 3To/25/2016, z 12. mája 2016.

Nadväzujúc na predchádzajúci odsek totiž platí (mutatis mutandis R 52/1971), že ak bol trestný čin spáchaný po vyhlásení odsudzujúceho rozsudku súdom prvého stupňa, nejde o súbeh, a teda je vylúčené uloženie súhrnného trestu v zmysle § 42 ods. 1 Trestného zákona, aj keď bol tento rozsudok v ďalšom konaní zrušený a nový odsudzujúci rozsudok súd prvého stupňa vyhlásil až po spáchaní činu, za ktorý sa ukladá trest.

Pre lepšie pochopenie ostatne citovaného judikátu, nejde o súbeh a ani recidívu, keď páchatel' po vyhlásení rozsudku súdom prvého stupňa, ale ešte pred nadobudnutím jeho právoplatnosti spácha ďalší trestný čin. V takom prípade ide o tzv. mnohosť sui generis, resp. nepravú recidívu, ktorá má bližšie k pravej recidíve než k súbehu, keďže páchatel' bol hoci ešte neprávoplatným rozsudkom varovaný, aké trestnoprávne následky má jeho predchádzajúca trestná činnosť. Nepravou recidívou sa kladie dôraz na výchovnú silu rozsudku bez ohľadu na jeho právoplatnosť; inými slovami vychádza sa z toho, že ak sa páchatel' aj po takejto forme varovania dopustí ďalšieho trestného činu, potom si zasluhuje, aby bol z hľadiska jeho osoby považovaný za recidivistu (porovnaj s Mencerová, I., Tobiášová, L., Turayová, Y. a kol. Trestné právo hmotné. Všeobecná časť. 2. aktualizované a prepracované vydanie. Šamorín : Heuréka, 2015, str. 258).

Nad rámec veci možno uviesť, že ukladanie súhrnného trestu by neprichádzalo do úvahy (okrem už uvedeného) aj vzhľadom na to, že rozsudkom Okresného súdu Trnava, sp. zn. 3T/202/2005, v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 3To/147/2010, bol obvinenému ukladaný súhrnný trest, a to vo vzťahu k trestnému rozkazu Okresného súdu Trnava, sp. zn. 3T/180/2007, zo dňa 17. marca 2008, teda vo vzťahu k rozhodnutiu, ktoré bolo vyhlásené ešte pred spáchaním skutku vo veci napadnutej aktuálne dovolaním. Nad rámec už uvedeného by preto mohol byť súhrnný trest uložený, len ak by sa trestnej činnosti vo veci napadnutej dovolaním obvinený dopustil zároveň aj pred vyhlásením trestného rozkazu, sp. zn. 3T/180/2007.

K obvineným uplatnenému dovolaciemu dôvodu podľa § 374 ods. 3 Trestného poriadku najvyšší súd podotýka, že s poukazom na stabilnú judikatúru (R 47/2014-I.) uvedený dovolací dôvod nemožno uplatňovať ako samostatný dôvod dovolania. Toto ustanovenie len v nadväznosti na § 369 Trestného poriadku a § 372 ods. 1 Trestného poriadku vyjadruje okolnosť, že aj keď sa z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 Trestného poriadku dovolaním napáda vždy rozhodnutie súdu druhého stupňa (okrem dovolania podaného ministrom spravodlivosti), možno dovolaním namietat' aj chyby konania súdu prvého stupňa, ak vytýkané pochybenia neboli napravené v konaní o riadnom opravnom prostriedku. Ak dovolateľ namietá chybu konania na súde prvého stupňa, musí táto chyba zodpovedat' niektorému z dôvodov dovolania uvedenému v § 371 ods. 1 Trestného poriadku, a takto musí byť aj v dovolaní označená (§ 374 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku)

Najvyšší súd Slovenskej republiky uzatvára, že v predmetnej veci nezistil naplnenie žiadneho z obvineným uplatnených dovolacích dôvodov, a preto rozhodol spôsobom, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.